

Vagyonosodási vizsgálatok és a korrupció (2010.08.19.)

Egyes korrupció gyanús esetek nyilvánosság elé kerülésekor gyakran hallunk olyan védekezést, hogy „*az adóhatóság vagyonosodási vizsgálatot végzett és mindent rendben talált*”. Jelen írásban azt vizsgálom meg, hogy az adóhatóság által alkalmazott módszer alkalmas-e a tisztázatlan eredetű pénzek kiszűrésére?

Vagyonosodási vizsgálatokra az APEH kidolgozott egy módszert. Ennek lényege, hogy a vizsgálat során a magánszemély készpénz egyenlegét vizsgálja. Ennek megfelelően a saját bankszámlára befizetett összeget kiadásnak tekinti az adóhatóság, mert csökkenti a rendelkezésre álló készpénzt, míg a saját bankszámláról felvett összeget tekinti „igazi” bevételnek az adóhatóság, mert növeli a rendelkezésre álló készpénzt. Arról már többször írtam, hogy ez a módszer ellentétes a személyi jövedelemadó törvény bevétel fogalmával (bevételt csak mástól lehet szerezni), illetve az 5. számú mellékletben taxatív felsorolt idősoros pénzforgalmi mérlegekkel, illetve fiktív forráshiányt generál. De hogyan működik ez a módszer a tisztázatlan eredetű, bankszámlán átfolyó pénzekkel?

1. eset: A magánszemély bankszámlájára tisztázatlan eredetű pénz érkezik átutalással. Például bűncselekmény útján hamis átutalási megbízással valaki a saját bankszámlájára átutal pénzt vagy máshonnan érkezik tisztázatlan eredetű pénz (akár külföldről is). Ezek az átutalások a készpénzegyenlegre nincsenek kihatással, ezért az adóhatóság ezeket a tisztázatlan eredetű pénzeket nem szerepelteti a pénzforgalmi mérlegben. Ha a magánszemély ezeket a tisztázatlan eredetű pénzeket felveszi a bankszámlájáról, akkor ezek növelik a készpénz egyenlegét, tehát az APEH módszer **legális bevételnek fogadja el!**

2.eset: A magánszemély pénzt vesz felé a saját bankszámlájáról, majd a korrupciós pénzt „**zsebbe csúsztatja**”. Hogyan értékeli ezt az APEH? A saját bankszámláról felvett pénz növeli a készpénz egyenleget, tehát ezt az APEH legális bevételnek tekinti. A zsebbe csúsztatott korrupciós pénzről nincs dokumentum (hitelt érdemlő adat), ezért a **korrupciós pénz juttatójánál legális bevételként** jelentkezik.

A fenti két példa alapján megállapíthatjuk, hogy a 2006 őszén kampányszerűen elindított vagyonosodási vizsgálatokra az APEH egy olyan módszert dolgozott ki, amelyik támogathatja a korrupciót!

Most nézzük meg, hogyan hat a módszer a becsületes jogkövető magánszemélyre?

A fenti példákban nem említettem, hogy azért van egy törvény, ami alapján meg lehetne fogni a tisztázatlan eredetű pénzeket. Ez pedig a pénzmosás megelőzéséről

szóló törvény. A New York-i terrortámadás után nevesíteni kellett a bemutatóra szóló betétkönyveket. Aki jogkövető módon megszüntette bemutatóra szóló betétkönyvét, annak az APEH módszer szerint nem növekedett a készpénz egyenlege, mert a bemutatóra szóló betétkönyv tulajdonjoga nem igazolható. Az adóhatósági határozatok így fogalmazzák: „A magánszemély nem tudta hitelt érdemlő módon bizonyítani a készpénz forrását”. Ha a magánszemély az így keletkezett készpénzét befizette a saját névére szóló bankszámlájára, az az APEH módszere szerint kiadás, mert csökkentette a magánszemély készpénzét. Az APEH ismeretlen eredetű pénzeszközként állítja be az idősoros mérlegbe.

Tehát megállapíthatjuk, hogy amíg az APEH készpénzforgalmi szemléletű módszere egyértelműen támogathatja a korrupciót, a tisztázatlan eredetű pénzek „átmosását” bankszámlákon, addig ezen készpénzegyenleg módszeren keresztül még mindig szedheti magyar magánszemély áldozatait a New York-i terrortámadás.

Angyal József okleveles adószakértő